

Iz Ljubljane. Za Krajnce, ki so v višjih šolah na Dunaji, je zdej 11 Knaffelovih štipendij izpraznjenih; vsaka štipendija znese 120 fl. Pač lepa pripomoč vsakemu učencu, ki je tako srečen eno tih štipendij dobiti. — Vreme tega mesca je zares čudno. V prvi polovici včasih skor tako merzlo kakor pozimi, v drugi polovici soparno kakor o pasjih dneh. Dunajski časnik pravi, da od leta 1785 se ne pomni več taka vročina v tem času, kakor je bila pretekli teden. Včeraj popoldne — skor čez 3 tedne — se je spet prvi-krat vlil dež z bliskom in gromom in napil žejno zemljo.

Novičar iz mnogih krajev.

Prerajalo se je, če se znesek v vsem cesarstvu podpisanega posojila primeri s številom vsih prebivavcov, da pride po čez na enega človeka 13 fl. 51 kr., po tem pa, kar se je v posamnih deželah nabralo, pride v spodnji Austrii z Dunajem na enega 72 fl., na Primorskem s Teratom 43 fl.; v zgornji Austrii 24 fl., na Salcburškem 16 fl., na Českem 16 fl., na Marskem 15 fl., v Šlezii 14 fl., v Vojvodini in Banatu 14 fl., v Lombardii 13 fl., v Tirolih 13 fl., na Štajarskem 11 fl., na Beneškem, Ogerskem in Krajnskem po 10 fl., na Koroškem 9 fl., v Bukovini 7 fl., na Erdeljskem in Horvaškem 6 fl., v Galiciji in Dalmaciji 4 fl. — Po naznanilu c. k. ministerstva je bilo konec preteklega mesca za 7 mil. 212.579 fl. papirnatega ogerskega drobiža med ljudstvom. — Stroški za napravo cesarskih železnic so od leta 1842 do 1853 znesli 203 milione gold., — neó pa zdaj toliko, da bi se njih vrednost smela šteti na 300 mil. — Število od sept. 1852 do konca leta 1853 v našem cesarstvu v različnih jezicah natisnjenih bukev znese v nemškem jeziku 2787, v laškem 2723, v slavenskem 659, v madžarskem 428, v francoskem 24, v angleškem 4, v švedskem 1, v latinskem 173, v gerškem 7, v hebrejskem 14 — v vsem skupej 6874. — Na več krajih Laškega delajo zdej vinu podobno pijačo, ki je dober kup in dobra; narejajo jo iz želoda, medú in vinskega kamnja (Weinstein). — Vès svet hrepení po novicah iz črnega morja; mnoge prigodbe se že pripoveduje, da se Odesa že bombardira, da je zedinjena armada vzela že Anapo in več družega, — al gotovo je dosihmal menda le to, da so zedinjene barke 14. t. m. 58.000 vojakov pri Eupatorii na suho djale, potem pa berž proti Sevastopolju jadrale; ene barke pa so se ver-nile v Varno po družih 14.000 Francozov. General Menšikov je osnoval na Krimu černo vojsko (Land-sturm) in caru Nikolaju pisal, da je v stanu na vsakem mestu vhod sovražniku braniti in je pripravljen na vsak napad. — 16. t. m. je austrijska armada z 3 oddelki prestopila moldavsko mejo; 21. t. m. pričakujejo fzm. Hess-a v Bukureštu, konec tega mesca pa prejšnega gospodarja kneza Stirbey-a, ki se bo spet vsedel na tron valaški; kmalo za njim bo prišel tudi gospodar moldavski, knez Ghika. — 7. dan t. m. je sultan oglašil hatt (cesarsko povelje), v katerem uka-zuje popolno prenarodbo svoje države. Če ne bojo Europejci pomagali izpeljati tega hatta, bo hatt spet hatt ostal, kakor že večkrat. — Nekteri časniki hočejo vediti, da je knez črnogorski poslal na Dunaj poslanca s sporočilom: da se Černogora hoče podati pod krilo austrijske vlade, ako mu ona tisto dnarno pripomoč vsako leto daruje, ki mu jo je zdej rusovska vlada odtegnila. Menda je to le prazna „Nežica“, to pa je gotovo, da je Černogorec Bieladinović sedaj na Dunaji. — Napoleon je poklical spet 60.000 vojakov skupej. Bilo je njegovo življenje spet v veliki nevarnosti; nast-

vila mu je hudobija tako imenovano „peklenko mašino“ na severni železnici, ki bi ga bila pokončala, ko bi se bil po nji peljal, — al k sreči je drugo pot šel. — Serbski general Knićanin se je že toliko ozdravil, da more samotež v toplice iti. — Švedska vlada terja od državnega zbora čez dovoljena 2 mil. tolarjev še dnarja v brambo nobenostanosti. — Od cerkvenega razpora na Badenškem, od ktere ga se dolgo ni nič slišalo, se zdaj za gotovo zvé, da sta minister Brunner in kardinal Antonelli osnovala po mislih badenske vlade spis pogla-vitnih členov pogodbe, in potem še le, če jih sv. oče poterdijo, interimisticum nastopi.

Juri Vodovnik *).

Jaz sem Vodovnik Juri,
Per Skomru sem domá
V raztergani kočuri,
K' štir oknice ima.
Vesetje moje vse je preč,
Na morem si pomagat več,
S težavami oj! ves obdan
Zdihujem noč in dan.
Že golo glavco nosim,
Po sveti grem okolj,
Vse sorte pesmi trosim,
Ne zmanjka jih nikolj;
Poznajo me sromačeka,
Mi radi dajo vinčeka;
Kadar se z vincom poživim,
Zapojem spet ljudim.
Ko leto blo je šteló:
En tavžent sedemsto
In endevtedeseto,
Je moje rojstvo blo.
O detejih dnevih skoz bolan,
Kakor sem še današnji dan;
Pa radovoljno vse terpim,
Da le na svet' živim.
Moj ljubi rajni oče
So bili cimperman,
So stavli hiše, kočice
Skomerskim farmanam.
Tud marovfe no žage res
Popravljali so mlíne vmes,
So bli sodar in pa kolar;
Po verhi še coklar.
So kratke hlače 'meli
Kmetiški pa jopeč dolg,
Ponižno so živeli
Od svojih mladih nog.
Sedem no osemdeset let
Živeli oni so na svet',
Potem so v dolgo večnost šli
Kak bomo enkrat mi.
Helena Cesarica
So moja mati bli,
Pa božja je pravica,
Da so tud v večnost šli,
Kar zapustili so ta svet
Je že per štiridesetih let,
So podvčili me lepo
Kak služiti Bogu.

Per svetem Lampretu
Sem potler mežnar bil,
In v devetnajstem letu
Se tkavčevsko učil.
Sem platno in sukno tkal,
Zasluzen dnar za vince dal,
Takrat mi je prav dobro blo —
Ne bo mi več tako!
Že trideset in zravno
Devet že bil sem star,
Ko moram vdovo vzeti
Peljat' jo pred oltar.
Močivnik so poročali
In meni tak naročali:
„Tud staro ženko 'maš ljubít',
Nikolj je zapustit!“
Domača moja zlahta
Že mene ne pozna,
Je kakor stara plahta
Povsod raztergana.
Že nimam strehe nad glavo,
Ko se poberam za vodo,
Prijatle pa po sveti imam,
Ki jih objiskat znam.
Zdaj pesme komponiram
Na svoje stare dni,
Jih noč in dan študiram,
Nikolj jih dosti ni.
Veliko sem jih vùn že dal,
Po daljnih krajih jih razsja,
Nar rajše pa pri Skomerjeh,
Sej mislim, da ni greh.
Marsikteri me vpraša:
Od kod se le vučim?
Alj kje je tista kasa.
Kjer pesem toljk dobim?
Jaz 'mam en star pa znucan koš,
Ni vreden le en šajnast groš,
V tem starem košu imam vse
Jaz pesmi zložene.
Alj jaz že komaj nosim
Moj stari znucan koš!
Prijatle svoje prosim:
Da b' dali vsak en groš, —
Ko pa ta košek zapustim,
Naj za menoj bi bil spomin!
Tud jaz prosit' za vas želim,
Ko sveti raj dobim.

*) Kdo iz dolnjega Štajarskega ne pozná Jurja Vodovnika ali saj nekte re njegovih preprostih pesmic, v kterih zares klije pravi duh narodnih pesem! Častit prijatel iz Štajarskega so nam poslali eno tacih „od Pohorcov“ za pokušnjo in pri ti priliki nam pisali sledeče: „Juri Vodovnik zdaj po Pohorji berači, nosi koš brez dna, v znamenje, da noče veči milošnje, kakor tolikšne, ki mu je za vsakdanji živež potrebna. Kamor pride, ga povsod radi imajo, posebno na kolinah in ženitvah. Da pa bojo častiti braveci tega pesnika-samoúka bolje poznali, naj jim „Novice“ pred „Pohorsko“ podajo še tisto, ki jo je on sam od sebe zložil“. Za kratek čas — višje slave se vé da ne iše pevec in tudi mi za-nj ne — bi utegnile te pesmice vseč biti vsacemu, ker nam kažejo izvir starih narodnih pesem. Vred.